

A HARMINCAS ÉVEK MÁSODIK FELE

A NÁCI KIHÍVÁS ÉS AZ ENGEDMÉNYEK POLITIKÁJA

- 1923. Ruhr-vidék megszállása – német ellenállás
- 1924. Dawes-terv
- 1925. Locarnoi egyezmény – a francia-német és a belga-német határ garantálása
- Rajna-vidék demilitarizálásának garantálása
- 1925. A francia és belga csapatok kivánása a Ruhr-vidékről
- 1926. Németország felvétele a Népszövetségbe és az ország katonai ellenőrzésének megszüntetése
- 1928. Briand-Kellogg paktum
- 1930. a Rajna-vidék kiürítése
- 1933. jan. 30. Hitler kancellár ⇒ agresszív külpolitika és fegyverkezés
- célja: a versailles-i béke megsemmisítése
- a németek egy államban való egyesítése
- élettér megteremtése a németek számára: szláv népek leigázása (alacsonyabb rendűnek tekinti őket a felsőbbrendű németekkel szemben)
- 1933. kilépés a Népszövetségből
- 1935. Általános hadkötelezettség bevezetése és intenzív fegyverkezési program megvalósítása (modern fegyvernemek fejlesztése: légierő, páncélosok)
- 1935. Saar-vidék: népszavazás - a terület német fennhatóság alá került
- 1936. Rajna-vidék: bevonulás a demilitarizált övezetbe

A SPANYOL POLGÁRHÁBORÚ

- 1923. Primo de Rivera tábornok államcsínye: tekintélyuralmi rendszer – de: képtelen a reformokra
- köv.: 1931. Köztársaság kikiáltása (polgári demokratikus forradalom)
- Reformok bevezetése: az egyház vagyonának elkobzása, agrárreform, nyolcórás munkaidő, munkanélküli segély, iskolák alapítása
- de: a mélyen vallásos spanyolok nem tudták elfogadni az antiklerikalizmust
- köv: ⇒ jobboldali blokk szerveződése a köztársaságiak ellen: a Falange megalapítása (Primo de Rivera fia) : katolikus, nacionalista, antikommunista és - anarchista szervezet
- A Falange fő támogatói a nép körében: a kasztíliai parasztok
- 1936 nyara: a köztársaságiak kivégezték a Falange alapítóját ⇒ ez a párt is csatlakozott Franco tábornokhoz (aki a jobboldali erők élére állt) - sztrájkok, felkelések
- Népfront létrejötte (baloldali erők összefogása) – 1936 ősze: győz a választásokon
- ⇒1936-1939. Polgárháború: Népfront ↔ Falange
- Franco tábornok vezetésével köztársaságellenes felkelés kiirtása
- Hitler és Mussolini segítsége: fegyverszállítások, 200 ezer fős intervenció hadsereg – légierő – Guernica bombázása
- Angol és francia kormány: „benemavatózó” politika
- Szovjetunió: fegyverek, katonai szakértők, önkéntesek
- 1939. Franco győzelme - 1975-ben bekövetkezett haláláig maradt Spanyolország teljhatalmú egyedura.
- A Caudillo uralma nem volt totalitárius diktatúra, inkább tekintélyuralmi rendszernek tekinthető.

HATALMI ÁTRENDEZŐDÉS

- Szovjetunió: népfrentpolitika meghirdetése: a kommunista pártoknak ideiglenesen szövetséget kellett kötnie a szociáldemokrat és a polgári pártokkal a fasizmus ellen
- 1934. Szovjetunió és: Lengyelország, Csehszlovákia és Franciaország között: együttműködési szerződések –de: problémák!!!
- Anglia: nem hajlandó tárgyalni
- Csehszlovákia megsegítéséhez a Szovjetunióknak lengyel területen kellen átvonulni – ebbe Lengyelország sohasem egyezne bele
- 1934. Dollfuss osztrák kancellár meggyilkolása – az osztrák nácik puccskísérlete
- Mussolini: az osztrák határon felvonul a csaptaival – megakadályozná az Anschlusst – ekkor még szemben áll Hitlerrel – de: a harmincas évek második felére megváltozik a politikája
- 1936. Abesszínia elfoglalása – Mussolini
- Köv.: Népszövetség tiltakozása ⇒ köv.: Mussolini kilép a Népszövetségből és közeledik Németországhoz
- 1936. Berlin-Róma tengely létrehozása
- 1936. Antikomintern paktum: Németország és Japán szövetsége a kommunista Szovjetunió ellen
- 1937. Olaszország csatlakozása az Antikomintern paktumhoz

AZ ANSCHLUSS ÉS A MÜNCHENI EGYEZMÉNY

- Hitler támogatása az osztrák náciknak ⇒ követelik a hatalomátvételt és az Anschlusst
- DE: Schuschnigg ellenáll ⇒ 1938. március 15-re népszavazás kiírása
⇒ 1938. március 12/13. Ausztria megszállása
- Szudéta-vidék: a következő célpont
- Zavargások keltése a területen
- 1938. szeptember 29. Münchener egyezmény: Csehszlovákiának át kell adnia a Szudéta-vidéket Németországnak + tárgyalásokat kell kezdenie Lengyelországgal és Magyarországgal azok területi követeléseiről

ÉLETMÓDVÁLTÁS A KÉT VILÁGHÁBORÚ KÖZÖTT

Modernizáció ⇒ új szokások, divatok ⇒ generációs ellentétek, felgyorsult élettempó, a fiatal generáció lázadása, a háborúban részt vett fiatalok: elveszett nemzedék

Társadalmi változások: urbanizáció, iskolázottsági szint emelkedése, egészségügyi ellátás javulása

Technikai és tudományos fejlődés: közlekedés, hírközlés fejlődése – repülőgép, autó; ipari újítások: fényképezőgép, háztartási gépek, műanyagok, orvostudomány fejlődése: vitaminok, Fleming: penicillin, védőoltások (diftéria, tetanusz, sárgaláz, TBC megelőzése), röntgen, - új eljárások a diagnosztikában és a gyógyításban; Einstein: relativitáselmélet, Rutherford: kvantummechanika, Bohr: atom-modell, 1942. Chicago: az első kísérleti atomreaktor, a maghasadás ipari alkalmazása;

A NŐK HELYZETÉNEK VÁLTOZÁSA!!!! Munkavállalás, politikai jogok, öltözködés átalakulása

Új művészeti irányzatok: izmusok – magas kultúra és tömegkultúra szétválása

A tömegkommunikáció változása: a rádió elterjedése, hangosfilm (világszerte ismert sztárok: Chaplin, Greta Garbo), rajzfilmek és képregények: Miki egér, Tarzan, Superman

Zene-és táncdivat: dzsessz, tangó, charleston elterjedése

Szabadidő: sportok : tenis, evezés, klubok, foci – a sport üzlet is! – profi sport + sportfelszerelések gyártása